

**«ПАВЛОДАР ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КеАҚ
"ПАВЛОДАР ОБЛЫСЫНЫҢ БІЛІМ БЕРУ БАСҚАРМАСЫ" ММ**

est. 1962 **PEDAGOGICAL
UNIVERSITY**

**«Павлодар педагогикалық университеті» коммерциялық емес
акционерлік қоғамында дуальды оқытууды ұйымдастыру туралы
ЕРЕЖЕ**

**«Павлодар педагогикалық
университеті» КеАҚ**

Басқарма төрағасы-ректоры

Ж.О. Жилбаев

**«Павлодар облысының білім беру
басқармасы» ММ**

Басшы

С.О. Айтқазина

Павлодар қ., 2022 ж.

**«Павлодар педагогикалық университеті» коммерциялық емес
акционерлік қоғамында дуальды оқытуды ұйымдастыру туралы
ЕРЕЖЕ**

1. Жалпы ережелер

1.1 «Павлодар педагогикалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамында дуальды оқытуды ұйымдастыру туралы ереже (бұдан әрі – ереже) техникалық және жоғары кәсіптік педагогикалық білімі, жалпы орта білімі бар жоғары білімнің білім беру бағдарламаларын менгеретін, күндізгі оқу нысанында білім алушылардың «Павлодар педагогикалық университеті» КеАҚ дуальды оқыту элементтерімен білім беру процесінің мақсаты, міндеті, мазмұны, шарттарын және ұйымдастыру тәртібін айқындайды.

1.2 Дуальды оқыту – кәсіпорынның (ұйымның), оқу орнының және білім алушының тен жауапкершілігі кезінде білім беру ұйымындағы оқытуды білім алушыларға жұмыс орындарын ұсынып және өтемақы төлемін төлей отырып, кәсіпорындағы (ұйымдағы) өндірістік оқыту мен кәсіптік практиканың міндетті кезендерімен ұштастыратын кадрлар даярлау нысаны (КР Еңбек Кодексі, «Білім туралы» Зан).

Осыған сәйкес университетте дуальды оқыту элементтерін енгізу университет, білім беру ұйымы және білім алушының тен жауапкершілігі кезінде қажетті ресурстары бар білім беру ұйымдарында өндірістік оқыту және кәсіптік практиканы жоғары оқу орнында оқытуды ұштастыратын **мектепке дейінгі, орта және техникалық кәсіптік білім беру жүйесі үшін педагогика кадрларын даярлаудың нысанын іске асыруға бағытталған**.

Ережеде мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) дуальды оқыту туралы шарт – өндірістік оқыту мен кәсіптік практиканан өту шарттары мен тәртібін регламенттейтін университетпен, білім алушы, өндірістік оқыту мен кәсіптік практиканан өту үшін жұмыс орнын ұсынатын кәсіпорын (ұйым) және оқу орны арасындағы жазбаша келісім;

2) өндірістік оқыту – білім беру ұйымдарының және (немесе) кәсіпорындардың (ұйымдардың) базасында білім алушылардың теориялық білім алуына, практикалық машиқтануына бағытталған оқыту;

3) оқытушы-тәлімгер – қазіргі заманғы білім беру технологияларын менгерген, өндірістік оқыту мен кәсіптік практикаға басшылықты жүзеге асыратын білім беру ұйымының білікті педагогы;

4) білім беру ұйымдары – бір немесе бірнеше білім беру бағдарламасын іске асыратын және (немесе) білім алушылар, тәрбиеленушілерді қамту және тәрбиелеуді қамтамасыз ететін заңды тұлғалар (балабақша, мектеп, мектеп-интернат және т.б.)

1.3 Университетте дуальды оқыту элементтерін енгізу әлеуметтік серікtestіktі дамытуды, білім беру жүйесімен, практикамен оқытудың

байланысын нығайту, кәсіптік даярлау сапасын арттыру, жұмыс берушілердің қажеттіліктеріне педагог кадрларын даярлау деңгейін жақындауды қамтамасыз етуге шақырылған.

1.4 Дуальды оқыту элементтерін енгізу екі форматта жүзеге асырылады:

- жалпы орта білім базасында – теориялық білім университет базасында, өндірістік оқыту – сабактар кестесімен анықталған күндері – білім беру үйімінде базасында іске асырылады;
- ТЖКБ және ЖЖОКБҰ базасында – теориялық және өндірістік оқыту университет және білім беру үйімінде базасында қатарлас іске асырылады.

1.5 Дуальды оқыту элементтерін енгізу дуальды оқыту туралы шартқа сәйкес жүзеге асырылады.

1.6 Өндірістік оқыту және кәсіптік практика кезеңінде білім алушыға еңбек тәртіптемесінің ережелері, еңбекті қорғау және қауіпсіздік талаптары қолданылады.

1.7 Дуальды оқыту туралы шарт негізінде білім алушыға білім беру үйімі өндірістік оқыту және кәсіптік практикаға басшылықты жүзеге асыру үшін оқытушы-тәлімгер бекітіледі.

1.8 Дуальды оқыту элементтерін енгізу бойынша университет жоғары мектептерінде қызметін үйлестіруді академиялық мәселелер жөніндегі департаменті жүзеге асырады.

2. Нормативтік құжаттар

Осы ережені әзірлеу кезінде мынадай нормативтік құжаттар пайдаланылды:

1. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V ЗРК (04.07.2022 № 134-VII редакцияда) Еңбек Кодексі

2. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім туралы» № 319-III (14.07.2022 № 141-VII редакцияда) Заңы

3. ҚР БФМ 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 (29.12.2021 № 614 редакцияда) бұйрығымен бекітілген Тиісті үлгідегі және түрдегі білім беру үйімдары қызметінің үлгілік қағидалары

4. ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты

5. ҚР БФМ 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 (06.05.2021 № 207 редакцияда) бұйрығымен бекітілген Оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидалары

6. ҚР БФМ 2015 жылғы 20 наурыздағы № 137 (03.11.2021 № 547 редакцияда) бұйрығымен бекітілген Білім беру үйімдарына қашықтан оқытууды ұсыну бойынша қойылатын талаптарды және қашықтан оқыту бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидалары

7. ҚР БФМ 2016 жылғы 21 қаңтардағы № 50 (18.05.2021 № 222 редакцияда) бұйрығымен бекітілген Дуальды оқытуды ұйымдастыру қағидалары

8. ҚР БФМ Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім департаментінің 29.10.2019 ж. № 14-4/1610-1 хатымен жіберілген Білім беру ұйымдарында кәсіптік практиканы ұйымдастыру және өткізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдар

3. Дуальды оқытудың қатысушылары

- 3.1 «Павлодар педагогикалық университеті» КеАҚ;
- 3.2 Меншік нысандарына қарамастан білім беру ұйымдары;
- 3.3 Университеттің білім алушылары – студенттер

4. Дуальды оқытудың міндетті компоненттері

4.1. Білім беру басқармасымен келісілген дуальды оқытуды ұйымдастыру туралы ереже;

4.2 Білім беру бағдарламаларының оқу жоспары;

4.3 Білім беру бағдарламалары;

4.4 Кәсіптік практиканың бағдарламасы;

4.5. ББ бойынша қорытынды аттестаттау бағдарламасы;

4.6 Білім беру ұйымдарымен дуальды оқыту туралы шарт;

4.7 Білім беру қызметтерін көрсетуге арналған шарт (ТжКБ және ЖЖОКБҰ базасында білім алушылар үшін);

4.8 Білім алушыларды дуальды оқытуға қабылдау/ауыстыру туралы бұйрық;

4.9 Білім беру ұйымынан оқытушы-тәлімгерлерді және білім беру ұйымдарының басшылары және басшы орынбасарлары қатарынан дуальды оқытуды ұйымдастыруға және өткізуге жауаптыларын бекіту туралы бұйрық

- 4.10 Академиялық күнтізбе, оқу сабактарының кестесі;
- 4.11 Дуальды оқытудың күнделігі

5. Дуальды оқытудың мақсаты мен міндеттері

Дуальды оқытудың мақсаты: даярлық бағыттары бойынша жоғары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына, сондай-ақ кәсіптік салада оның жұмыста практикалық дағдыларын иеленуіне сәйкес білім алушылардың жоғары кәсіптік білімнің білім беру бағдарламаларын сапалы менгеруі.

Дуальды оқытудың негізгі міндеттері:

- педагог кадрлардың кәсіптік даярлығын жетілдіру;
- білім сапасын арттыру;

- еңбек нарығының және жұмыс берушілердің нақты талаптарына сәйкес педагогтерді даярлау;
- білім беру жүйесімен, практикамен оқытуудың байланысын нығайту;
- білім беру жүйесінің нақты жағдайларында білім алушыларға кәсіптік тәжірибелі беру үшін жағдай жасау;
- жұмыс берушілердің кадрлық әлеуеті және материалдық-техникалық базасының қолданылуымен білім беру бағдарламаларын іске асыру;
- әлеуметтік серіктестікті дамыту.

Дуальды оқыту ұйымдастыру және өткізу үшін дуальды оқыту туралы жасалған шарттарға сәйкес білім беру бағдарламалары, жоғары мектеп, университет, білім беру ұйымдарының басшылары жауаптылықта болады.

6. Дуальды оқыту элементтерімен білім беру процесін ұйымдастыру шарттары және тәртібі

6.1. Білім беру бағдарламаларының басшылары, жоғары мектеп декандарымен бірлесіп Университет дуальды оқыту ұйымдастыру және өткізу үшін:

- облыстық білім беру басқармасымен бірлесіп дуальды оқыту туралы ереже әзірлейді және бекітеді;
- білім беру бағдарламаларын, кәсіптік практика және қорытынды аттестаттау бағдарламаларын, дуальды оқыту күнделігін және оқу бағдарламаларын әзірлейді және бекітеді;
- білім беру ұйымдарымен дуальды оқыту туралы шарт құрады және қол қояды;
- ТЖКБ және ЖЖОКБҰ базасында білім алушылармен білім беру қызметтерін көрсетуге арналған шарт жасасады;
- білім алушыларды дуальды оқыту нысанына қабылдау/ауыстыруға бұйрық шығарады;
- академиялық күнтізбе әзірлейді және бекітеді;
- білім беру ұйымдарымен бірлесіп жалпы орта білім беру базасында білім алушылар үшін оқу сабактарының кестесін әзірлейді және бекітеді;
- білім беру ұйымдарымен бірлесіп білім беру ұйымдарының басшылары және басшы орынбасарлары қатарынан дуальды оқыту ұйымдастыру және өткізуге жауаптылар туралы және оқытушы-тәлімгерлер туралы бұйрық шығарады;
- облыстық білім беру басқармасымен, білім беру ұйымдарымен бірлесіп даярлық бағыттары бойынша дуальды оқыту ұйымдастырады және іске асырады.

6.2 Дуальды оқытуға ауысу басшылығы дуальды оқыту элементтерін іске асыруға келісімін берген даярлық бағыты бойынша білім беру ұйымы бар болған жағдайда 3,4 курс білім алушылары үшін жеке өтініш бойынша мүмкін болады.

6.3 Даярлық бағыты бойынша білім беру үйымында жұмыс істеу және техникалық немесе жоғары кәсіптік педагогикалық білімінің болуы дуальды оқыту элементтерімен оқытуға қабылдау үшін шарт болып табылады.

Оқытудың дуальды нысанына қысқартылған білім беру бағдарламалары бойынша білім алушылардың ауысуы тиісті даярлық бағыты бойынша білім беру үйымында жұмыс істейтін білім алушылар үшін мүмкін болады.

6.4 Дуальды оқыту элементтерімен оқу процесін жоспарлау және үйымдастыру кредиттік технологияға сәйкес жүзеге асырылады.

6.5 Дуальды оқыту элементтерімен оқу процесін үйымдастыру теориялық, өндірістік оқыту және кәсіптік практиканы қамтиды. Бұл ретте білім алушылардың игеруі үшін кемінде 30% пәннің оқу материалы тікелей өндірісте игеріледі.

ТЖКБ және ЖЖОКБҰ базасында білім алушылар үшін теориялық және өндірістік оқыту университет базасында, өндірістік оқыту – сабак кестесімен анықталған күндер бойынша білім беру үйымында іске асырылады.

Өндірісте оқыту кезінде оқытушы-тәлімгерлер тағайындалады. Оқытушы-тәлімгерлерде «педагог-зерттеуші», «педагог-шебер» біліктілік санаты, кемінде 5 жыл даярлық бейіні бойынша жұмыс өтілі, білім беру үйымының штат жұмыскері болуы тиіс, жоғарыда көрсетілген біліктіліктер болмаған жағдайда «педагог-сарапшы» біліктілігі рұқсат етіледі.

Оқытушы-тәлімгер педагогикалық әдептің негізгі қағидаттары мен нормаларын сақтауы, білім алушыларының тәрбиелілік деңгейі, білім сапасы бойынша жоғары көрсеткіштері болуы, білім беру үйымының басшысы немесе басшы орынбасары болмауы тиіс.

Оқытушы-тәлімгерге 5 білім алушыға дейін бекітілуі мүмкін.

Оқытушы-тәлімгерлердің еңбекақысын бекітілген нормалар бойынша Университет жүргізеді.

6.6 Білім беру бағдарламаларының басшылары оқу жоспарларына сәйкес дуальды оқыту элементтерімен білім беру бағдарламаларын іске асыруды қамтамасыз етеді.

6.7 Оқытушылар, оқытушы-тәлімгерлер білім беру бағдарламалары, жұмыстық оқу бағдарламалары (силлабустар) және үздік оқыту практикалары негізінде оқыту әдістерін, оқу сабактарын үйымдастыру және өткізу тәсілдері мен нысандарын өз бетінше таңдайды.

6.8 Дуальды оқыту элементтерімен оқу процесін жоспарлау және үйымдастыру оқытудың барлық кезеңі үшін академиялық сағаттардың/кредиттердің жалпы көлемінен 20%-дан артық емес қашықтан оқытуға ауысады рұқсат етіп, қашықтан оқытуды қолдануды көздейді

Қашықтан оқыту кезінде оқытудың синхронды және асинхронды форматтары пайдаланылады.

Университет білім алушыларға оқу, анықтамалық және әдістемелік материалдар, «Платон» ААЖ, электронды кітапхана орналасқан білім беру порталына және ақпараттық жүйелерге қол жетімділікті қамтамасыз етеді.

6.9 Оқу процесін ұйымдастыру университеттің Фылыми кеңесінің шешімімен бекітілетін академиялық күнтізбе негізінде жүзеге асырылады.

Академиялық күнтізбеде ТжКБ және ЖЖОКБҰ базасында білім алушылар үшін дуальды оқытуды, түйісулі сабактар, аралық және қорытынды аттестаттау, кәсіптік практика, демалыс күндері (демалыстар және мерекелер) және оқу жұмысының басқа түрлерін өткізу кезендері көрсетіледі.

Жалпы орта білім беру базасындағы білім алушылар үшін өндірістік оқыту кезеңіне білім беру ұйымдарының базасына шығу қүндері оқу сабактарының кестесімен анықталады.

Әр академиялық кезең білім алушылардың аралық аттестаттау кезеңімен аяқталады.

6.10 Кәсіптік практика білім алушылардың оқу жұмысының міндетті түрі болып табылады. Дуальды оқыту элементтерімен оқу процесін ұйымдастыру кезінде ТжКБ және ЖЖОКБҰ базасындағы білім алушылар үшін кәсіптік практика академиялық кезеңмен қатарлас жүргізіледі.

Кәсіптік практика бекітілген бағдарламаға сәйкес өткізіледі.

Кәсіптік практиканың нәтижелері аралық аттестаттау қорытындыларын шығару кезінде есепке алынады.

6.11 ТжКБ және ЖЖОКБҰ базасындағы білім алушылар үшін дуальды оқыту элементтерімен оқу процесін ұйымдастыру үшін әр академиялық кезеңің базасында ұйымдастыру аптасы өткізіледі. Оны өткізуудің мақсаты білім беру бағдарламасының оқу жоспары бойынша пәндерді игеру, дуальды оқыту күнделігін жүргізу мен ағымдық және аралық аттестаттауды өткізу, оқыту нәтижелерін, білім беру ұйымынан оқытушы-тәлімгерлердің және жоғары оқу орны оқытушыларының, білім алушылардың өзара әрекеттесу тәртібін анықтау болып табылады.

Әр академиялық кезенде университеттің базасында өткізілетін оқытушылармен түйісулі сабактар қарастырылған.

6.12 «ППУ» КеАҚ оқу процесін қажетті оқу-әдістемелік материалдармен (окулықтар, оның ішінде оқу, оқу-әдістемелік құралдар, силлабустар, практика бағдарламасы және т.б.), оқу зертханаларымен, шеберханалармен сүйемелдейді, жүйелік білім беру ресурстарына қолжетімділік ұсынады.

6.13 Білім алушылардың аралық және қорытынды аттестаттауына, үлгеріміне ағымдағы бақылауды өткізу тәртібі академиялық адалдық қағидаттарына, Академиялық саясат пен дәстүрлі бағалау шкаласы және ECTS-ке ауыстырылуымен білім алушылардың оқу жетістіктерін есепке алуды белгіленген бағалаудың баллдық-рейтингтік әріптік жүйесіне сәйкес анықталады және сақталынады.

Университет оқытушысы үлгерімнің ағымдағы бақылауы, аралық және қорытынды аттестаттау, «Платон» ААЖ-да білім алушылардың қатысымы туралы деректерді енгізеді.

Әр пән бойынша емтихан өткізу нысаны білім беру үйымымен шарт жасасу және оқытуудың дуальды нысанына ауыстыру туралы бұйрық шыгару кезінде ТжКБ және ЖЖОКБҰ базасындағы білім алушылар үшін және жалпы орта білім беру базасындағы білім алушылар үшін үйымдастыру аптасын өткізу кезеңінде оқытушы-тәлімгерлермен келісіледі.

Оқыту әдістемесімен байланысты пәндерді зерделеу кезінде ағымдағы аттестаттау (емтихан) үшін оқытушы-тәлімгермен бірлесіп білім беру үйымының базасында сабак (білім беру үйымында пайдаланылатын сабак, тренинг және оқытуудың басқа нысандары) әзірленеді және өткізіледі, өткізілетін сабактың жазбасы жүргізіледі. Сабак дуальды оқыту күнделігінде оқытушы-тәлімгермен талданады және бағаланады.

Межелік бақылаудың бағасын және қорытынды бағаны жоғары оку орнының оқытушысы қояды. Оқытушы-тәлімгердің қойған ағымдағы бағаларын жоғары оку орнының оқытушысы «Платон» ААЖ-ге көшіреді.

Толық оқыту курсын аяқтағаннан және қажетті кредиттер санын игергеннен кейін білім алушы университетте қорытынды аттестаттаудан өтеді.

Қорытынды аттестаттаудан өткен білім алушыларға «білім бакалавры» дәрежесі беріледі, тиісті біліктілік тағайындалады және қосымшасымен жоғары білім туралы диплом (транскрипт) беріледі.

6.14 Жоғары мектеп декандары, білім беру бағдарламаларының басшылары білім беру үйымдарында қолданыстағы Жарғы, ішкі еңбек тәртіптемесінің ережелерін, еңбекті қорғау, тіршілік әрекеті қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі және басқа жергілікті актілердің талаптарын білім алушылардың сақтауы үшін жауаптылықта болады.

6.15 Білім беру басқармасы жылына екі рет, қыркүйек және қаңтарда ТжКБ және ЖЖОКБҰ базасындағы білім алушылар даярлық бейініне сәйкес білім беру үйымдарында жұмыс істейтіндігін растайды.

6.16 Жоғары мектеп декандары білім беру бағдарламаларының басшыларымен бірге оку жылы ішінде дуальды оқытууды іске асырудың мониторингін жүргізеді, оку жылының сонында есеп қалыптастырады және оны академиялық мәселелер жөніндегі департаментіне ұсынады.

6.17 Академиялық мәселелер жөніндегі департаменті дуальды оқытууды іске асырудың жыл сайынғы мониторингін жүргізеді, есеп қалыптастырады және жоғары оку орнының басшылығына ұсынады.

7. Дуальды оқытуды ұйымдастыру процесіне қатысушылардың функциялары

7.1 Университет:

- оқу процесіне қажетті жағдайлар туғызады;
- облыстық білім беру басқармасымен бірлесіп дуальды оқыту туралы ереже әзірлейді және бекітеді;
- оқу жоспарларын және білім беру бағдарламаларын, кәсіптік практика бағдарламаларын, дуальды оқыту күнделігін әзірлейді және бекітеді;
- білім беру ұйымдарымен дуальды оқыту туралы шарт құрады және қол қояды;
- ТЖКБ және ЖЖОКБҰ базасындағы білім алушылармен, білім беру ұйымдарымен білім беру қызметтерін көрсетуге арналған шарт жасайды;
- оқытудың дуальды нысанына білім алушыларды қабылдау/аудиностыруға арналған бұйрық шығарады;
- академиялық күнтізбе әзірлейді және бекітеді;
- білім беру ұйымдарымен бірлесіп жалпы орта білім беру базасындағы білім алушылар үшін оқу сабактарының кестесін әзірлейді және бекітеді;
- білім беру ұйымдарымен бірлесіп білім беру ұйымдарының басшысы және басшы орынбасарлары қатарынан дуальды оқытуды ұйымдастыру және өткізуге жауаптылар мен оқытушы-тәлімгерлер туралы бұйрық шығарады;
- облыстық білім беру басқармасымен, білім беру ұйымдарымен бірлесіп даярлық бағыттары бойынша дуальды оқытуды ұйымдастырады және іске асырады;
- университетте аралық және қорытынды аттестаттау ұйымдастырады және өткізеді;
- білім алушының аралық және қорытынды аттестаттау кезінде дуальды оқыту бағдарламаларын игеру нәтижелерін есепке алууды және мониторингін қамтамасыз етеді;
- білім алушының мемлекеттік жалпыға міндепті білім беру стандарттарына, оқу жоспарына және білім беру бағдарламасына сәйкес толық көлемде оқытуды алуына жауаптылықта болады;
- педагогикалық әдеп, академиялық адалдық қағидаттарын және нормаларын білім алушының сақтауына жауап береді;
- білім беру ұйымдарында қолданыстағы Жарғы, ішкі еңбек тәртіптемесінің ережелерін, еңбекті қорғау, тіршілік әрекеті қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі және басқа жергілікті актілердің талаптарын, білім беру ұйымының мүлкін пайдалану жөніндегі талаптарын білім алушылардың сақтауы үшін жауаптылықта болады;
- санитариялық ережелерге, еңбекті қорғау, тіршілік әрекеті қауіпсіздігі және өрт қауіпсіздігі талаптарына жауап беретін білім беру ұйымының базасында білім алушының дуальды оқытудан өтуіне қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз етеді.

7.2 Білім беру басқармасы:

- университетпен бірлесіп дуальды оқыту туралы ереже әзірлейді және бекітеді;
- дуальды оқытууды іске асыру жөніндегі білім беру ұйымдарының қызметін үйлестіреді;
- облыстың білім беру ұйымдарында дуальды оқытууды ұйымдастыру мониторингін жүзеге асырады;
- дуальды оқыту элементтерімен оку процесін ұйымдастыру мәселелері бойынша кеңес беру көмегін көрсетеді;
- дуальды оқыту шенберінде басқа өкілеттіктерді жүзеге асырады.

7.3 Білім беру ұйымы:

- Университетпен дуальды оқыту туралы шарт жасасады;
- Университетпен бірлесіп жалпы орта білім беру базасында білім алушылар үшін оку сабактарының кестесін әзірлейді және бекітеді;
- жылына екі рет, қыркүйекте және қантарда даярлық бейініне сәйкес ТжКБ және ЖЖОКБҰ базасындағы білім алушылар білім беру ұйымдарында жұмыс істейтіндігі туралы деректерді растайды;
- білім беру ұйымдарының басшылары және басшы орынбасарлары қатарынан дуальды оқытууды ұйымдастыру және өткізу үшін жауапты тұлғаларды және барлық оқыту кезеңіне білім алушыға оқытушы-тәлімгерді анықтайды;
- білім беру ұйымдарының басшылары және басшы орынбасарлары қатарынан дуальды оқытууды ұйымдастыруға және өткізуге жауапты тұлғалар және оқытушы-тәлімгерлер туралы бұйрық шығару үшін жауапты тұлғалар, оқытушы-тәлімгер туралы мәліметтерді университетке береді;
- шартпен көзделген міндеттерді орындауды және кәсіптік практикан өтуге, өндірістік оқытуға қауіпсіз жағдайлар құрады және орындар ұсынады;
- оку жоспарына, білім беру бағдарламасына, оку пәндерінің бағдарламаларына (силлабустарға) және кәсіптік практика бағдарламасына сәйкес өндірістік оқыту және кәсіптік практикан өтудің ұйымдастырылуын қамтамасыз етеді;
- Жарғымен, жұмыс жағдайларымен, нормативтік-құқықтық актілермен, қауіпсіздік және енбекті қорғау жағдайларымен таныстырады;
- енбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы заңнамасымен және білім беру ұйымының жергілікті құжаттарымен көзделген нұсқаулықтың барлық түрін өткізеді;
- университетпен бірлесіп даярлық бағыттары бойынша дуальды оқытууды ұйымдастырады және іске асырады.

7.4 Білім алушы:

- осы саланы реттейтін енбек жағдайларымен, нормативтік-құқықтық актілерімен, қауіпсіздік және енбекті қорғау жағдайларымен, жұмыс жағдайларымен танысады;

- оку және өндірістік тәртіпті, ішкі еңбек тәртіптемесінің ережелерін, білім беру үйімінің Жарғысын, еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы талаптарын сақтайды;
- академиялық адалдық, педагогикалық әдеп қағидаттары мен нормаларын сақтайды;
- академиялық күнтізбе/оку сабактарының кестесімен белгіленген мерзімде теориялық оқыту үшін университетке, өндірістік оқыту үшін білім беру үйіміна өкіммен барады.

Білім беру үйіміна/университетке келмеген жағдайда сәйкесінше оқытушы-тәлімгерге, кураторына, оқытушыға болмау себебін хабарлайды. Ауырған кезінде апта ішінде медициналық анықтама ұсынады.

- жоғары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес толық көлемде білімдер, біліктер және практикалық дағдыларды менгереді;
- оку жоспарына және академиялық күнтізбеге сәйкес білім беру бағдарламасын игереді;
- дуальды оқыту және кәсіптік практика күнделігін жүргізеді, атқарылған жұмыс туралы оқытушы-тәлімгерге есеп ұсынады;
- оқыту кезінде оқытушы-тәлімгермен келісу бойынша білім беру үйімінің қажетті жабдығын, аспап, құрал, әдебиет қорын, зертхана базасын, компьютерлік техникасын пайдаланады;
- білім беру үйімінің және университеттің материалдық-техникалық базасына, мүлкіне, жабдығына, құжаттамасына ұқыпты қарайды, оны тиімді пайдаланады, оқыту үшін қалыпты жағдайлар құруға қатысады;
- академиялық кезең аяқталғаннан кейін университет базасында емтихан сессиясынің кестесіне сәйкес аралық аттестаттаудан өтеді;
- оқытудың толық курсын сәтті аяқтағаннан және кредиттердің қажетті санын игергеннен кейін университетте қорытынды аттестаттаудан өтеді;
- білім беру саласындағы уәкілетті органмен белгіленген баллдардан кем емес нәтижемен «педагог» біліктілік санатына Үлттық біліктілік тестілеуінен өтеді;
- өндірістік оқыту және кәсіптік практика процесінде білім беру үйімі туралы құпия ақпаратты жария етпейді.

7.5 Оқытушы-тәлімгер:

- білім алушыны оқытады, зерделенетін пәндердің, кәсіптік практиканың мақсаттары мен міндеттері есепке алынумен білім алушының оку-өндірістік қызметін ұйымдастырады;
- білім алушыға білім беру үйімінің білім беру қызметімен, ұжымдық мәдениетімен және педагогтың кәсіптік дамуымен танысусына жәрдемдеседі;
- білім алушыға лауазымдық міндеттер және тапсырмаларды сапалы орындаудың практикалық тәсілдері мен амалдарын үйретеді;
- білім алушыға берілген тапсырмалардың орындалуын бақылайды;

-білім алушы жіберген қателерді анықтайды және бірлесіп жояды, бар кемшіліктерді жоюға көмек көрсетеді;

-білім алушыда өзінің кәсіптік міндеттерін орындауға жауапты қатынасты, сондай-ақ жұмыс бойынша әріптестеріне құрметпен қарауды қалыптастырады;

- білім беру бағдарламасының бейіні бойынша педагогтың кәсіптік қызметінің негіздерін түсіндіреді, оны орындау тәсілдерін түсіндіреді;

- білім беру ұйымының тікелей басшысының келісімімен білім алушыны оқыту үшін басқа педагогтарды тартады;

- білім алушыдан білім беру қызметіне байланысты мәселелер бойынша нұсқаулардың, практикалық тапсырмалардың орындалуын талап етеді;

- білім алушылардың білім беру ұйымының Жарғысын, ішкі тәртіптеме ережелерін, санитариялық, өртке қарсы және басқа жалпы міндетті нормалар мен ережелерді сақтауын, өздерінің практикалық оқытуымен байланысты барлық мәселелер бойынша нұсқауларды орындауын бақылайды;

- өзінің қамқорлығына алынған тұлғаның өндірістік оқытуына қажетті жағдайлар құру туралы басшылық алдында өтініш білдіреді;

- ағымдағы, межелік және қорытынды бақылауды ұйымдастыру ерекшеліктерін ескеріп, оқытудың нәтижелерін оның барлық кезеңінде бағалауды жүргізеді;

- оку, жоспарлау құжаттамасын, оның ішінде қауіпсіздік техникасы, еңбекті қорғау және тазалығы талаптарын жүргізуі бақылауға алады;

- дуальды оқыту күнделігін жүргізуі талап етеді;

- білім алушының оқыту және тәртібінің ағымдағы нәтижелері, пәнди менгеру, білім беру ұйымының базасында оқыту процесі туралы жоғары оку орнының оқытушысын хабардар етеді;

- дуальды оқыту күнделігіне жазбаларды уақытылы енгізеді;

- ағымдағы бағаларды уақытылы қояды;

- білім алушының білім беру, қоғамдық қызметімен байланысты мәселелерді талқылауға қатысады, оны көтермелейу және тәртіптік ықпал ету шараларын қолдану туралы білім беру ұйымының басшысына ұсыныс енгізеді.